

Statenmededeling

Onderwerp

Strategie Netcongestie

Datum

14 januari 2025

Documentnummer

GS: 6042935

PS: 6059880

Programma

Milieu en Energie

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Kennisnemen van

Strategie Netcongestie

Aanleiding

Met de Strategie Netcongestie wordt, samen met [het Brabants Energieperspectief](#) waarover u 2 december jl. geïnformeerd bent, invulling gegeven aan uw motie van 2 februari 2024. Met deze mededeling willen wij u informeren over de Brabantse aanpak netcongestie.

Bevoegdheid

Gedeputeerde Staten zijn bevoegd om invulling te geven aan de activiteiten rond de aanpak netcongestie zoals opgenomen in de Uitvoeringsagenda Energie 2024-2027. Dit tegen de achtergrond van het vigerende beleidskader, de Energieagenda 2019-2030 met 'Slim integraal combineren' als strategische hoofdlijn. In de Uitvoeringsagenda Energie 2024-2027, 'Energie voor Brabant', wordt onder de Uitvoeringslijn 'energie beschikbaar en toegankelijk' de verdere inzet vanuit de provincie op dit onderwerp aangegeven.

Gedeputeerde Staten zijn bevoegd verdere invulling te geven aan de afspraken zoals vastgelegd in het Bestuursakkoord 2023-2027.

Rollen en belangen

Over de Strategie Netcongestie worden uw staten geïnformeerd. Deze strategie omschrijft hoe het college van Gedeputeerde Staten met partijen in het veld meer impact wil maken door een nog steviger rol te pakken in de aanpak netcongestie.

Kernboodschap

- 1. Sterkere regie vanuit de provincie is nodig om (de impact van) netcongestie te beperken.*

In december 2022 bent u geïnformeerd over het [Landelijk Actieprogramma Netcongestie \(LAN\)](#), dat als doel heeft om de impact van netcongestie zoveel mogelijk te beperken. Sindsdien is er door verschillende partijen hard gewerkt om meer ruimte op het stroomnet te creëren, waarbij het zo snel mogelijk uitbreiden van het elektriciteitsnet vanuit netbeheerders en overheden de grootste prioriteit is geweest. Desondanks zien we dat door de sterke toename van de elektriciteitsvraag en -opwek van de afgelopen jaren, wachtrijen voor (extra) netcapaciteit groeien. Dit heeft niet alleen consequenties voor de provinciale duurzaamheidsopgave, maar raakt ook de maatschappelijke-economische ontwikkeling van Brabant. Dit is reden voor de provincie om de regierol zoals die in het Landelijk Actieprogramma Netcongestie benoemd is, steviger in te gaan vullen. Hoofdelementen hierin zijn het creëren van meer duidelijkheid en inzet op een steviger samenwerking. Gezamenlijk dragen deze bij aan meer focus en meer impact.

- 2. Afstemming en duidelijkheid over rollen, taken en verantwoordelijkheden van de diverse partijen bij de aanpak netcongestie, is belangrijk voor de korte en lange termijn*

De provincie voert regie op de drie lijnen, die in het LAN ingetekend zijn onder de provinciale Energy Boards¹: 1) versnelling van de netuitbreidingen, 2) integraal programmeren en prioriteren, en 3) het net slimmer gebruiken door middel van energy hubs. Voor ieder van deze lijnen zijn acties in gang gezet om beter zicht op de opgave te krijgen en heldere keuzes te kunnen maken.

Voor 1), de versnellingsopgave is een monitor in ontwikkeling die een betere afstemming en sturing faciliteert tussen netbeheerders en overheden. Daarnaast kiest de provincie ervoor vaker de rol van bevoegd gezag op zich te nemen, zoals besloten voor de kabeltracés [Eindhoven-Zuid – Hapert en Eindhoven-oost-Maarheze](#), waarover u 10 december jl. bent geïnformeerd.

Voor 2) het programmeren en prioriteren, wordt gewerkt aan het Energieperspectief. Fase 1 van het perspectief is afgerond en daarover bent u 2 december jl. geïnformeerd via de [Statenmededeling over de Bouwstenennotitie](#). Fase 2 is gestart en gaat inzicht geven in de energiemix van Brabant, zoals gevraagd in Motie M4 Visie op [Energienmix 2030-2050](#). Inzicht creëren op waar verschillende energiedragers beschikbaar zullen komen (zoals waterstof,

Datum

14 januari 2025

Documentnummer

GS : 6042935

PS : 6059880

¹ In Brabant is de Energy Board vormgegeven als onderdeel van het Brabantbrede Bestuurlijk Overleg Energie (BBOE).

groengas) en de rol van alternatieven voor het elektriciteitssysteem (warmtenetten), geeft partijen een alternatief naast elektrificatie. Door enerzijds de rol van alternatieven in beeld te brengen en anderzijds een helder beeld te scheppen van de benodigde toekomstige elektriciteitsinfrastructuur, kunnen we een goede bijdrage leveren aan een congestievrij Brabant.

Datum

14 januari 2025

Documentnummer

GS : 6042935

PS : 6059880

Waar de versnellingsopgave en programmeren en prioriteren zich richten op impact op de middellange termijn, zijn 3) energy hubs een aanpak om op kortere termijn meer ruimte op het stroomnet te creëren. Daarnaast vormen energy hubs bouwstenen van het toekomstig energiesysteem. Door lokaal opgewekte energie zoveel mogelijk lokaal te benutten, kunnen energy hubs ertoe bijdragen dat er minder investeringen nodig zijn in verzwaring en/of uitbreiding van het energienetwerk. Energy hubs lijken op korte termijn niet overal in Brabant even kansrijk. Om gemeenten en bedrijven inzicht te geven of een energy hub het onderzoeken waard lijkt, is de provincie samen met de regionale netbeheerder een 'kansenkaart' aan het ontwikkelen. Deze digitale omgeving geeft de kansrijkheid aan van een energy hub voor ieder van de Brabantse bedrijventerreinen. Daarnaast is het college van GS een regeling aan het uitwerken waardoor op een aantal bedrijventerreinen de daadwerkelijke haalbaarheid van een energy hub nader onderzocht kan worden. Binnen dezelfde regeling zullen ook vervolgstappen gefinancierd worden, zodat er stapsgewijs meer duidelijkheid komt over de haalbaarheid van een energy hub. Voor deze regeling zijn vanuit het rijk voor de jaren 2024 en 2025 per provincie financiële middelen beschikbaar gesteld. Over deze regeling zult u voor de zomer in een separate statenmededeling geïnformeerd worden.

3. Ook buiten de LAN-aanpak zetten we in op maatregelen om de congestieproblematiek te verzachten.

Onder andere door in de praktijk te onderzoeken of en hoe de laadinfrastructuur voor personenauto's een rol kan spelen in het wegnemen van piekvragen op het net, zonder dat dit de belangen van de elektrische rijder schaadt. Hierover zult u naar verwachting dit voorjaar worden geïnformeerd.

4. Alleen door een goede afstemming en samenwerking kunnen we maximale impact maken.

De provincie heeft een regierol rondom de netcongestie. Tegelijkertijd zijn we bij ieder van de LAN-lijnen sterk afhankelijk van andere partijen om impact te maken in Brabant. We hebben elkaar en elkaars expertise en kennis nodig. In het Brabantbrede Bestuurlijk Overleg Energie (BBOE) hebben de voorzitters van de RES-regio's, het ministerie van Klimaat en Groene Groei en vertegenwoordigers van TenneT en Enexis het belang van het verder versterken van de samenwerking onderschreven, zodat we samen nog meer impact kunnen maken. De provincie zal zich als onderdeel van de regierol, inzetten op het verder verstevigen van de samenwerking.

Datum

14 januari 2025

Documentnummer

GS : 6042935

PS : 6059880

Consequenties

Door een steviger regierol te pakken, willen wij de impact van netcongestie op de economisch-maatschappelijke ontwikkeling van Brabant zoveel mogelijk beperken en, waar mogelijk, voorkomen. Daarnaast door een bijdrage te leveren aan het zo snel mogelijk oplossen van de netcongestieproblematiek. Het steviger inzetten op de regierol rondom netcongestie in Brabant wordt gedekt vanuit de beschikbare provinciale en rijksmiddelen (CDOKE regeling).

Europese en internationale zaken

nvt

Communicatie

Met onze belangrijkste partners zijn wij reeds in gesprek over hoe wij de samenwerking verder kunnen versterken en de gezamenlijke impact kunnen vergroten.

Vervolg

Gedurende 2025 zullen we u op de in deze statenmededeling genoemde afzonderlijke onderdelen informeren.

Bijlagen

nvt

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

mr. I.R. Adema

drs. G.H.E. Derks MPA